

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 4 października 2016 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Wójcik-Wojnowska

Protokolant: Karolina Mateja

po rozpoznaniu w dniu 4 października 2016 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) spółki akcyjnej w W.

przeciwko (...). (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...). (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. na rzecz powódki (...) Bank (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 45 626,23 zł (czterdzieści pięć tysięcy sześćset dwadzieścia sześć złotych dwadzieścia trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot:

- 341,35 zł od dnia 6 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 58 zł od dnia 30 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 1 191,89 zł od dnia 9 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 171,59 zł od dnia 9 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 7359,34 zł od dnia 1 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2602,62 zł od dnia 21 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 93,79 zł od dnia 17 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2885,97 zł od dnia 16 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 554,83 zł od dnia 20 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 37,61 zł od dnia 19 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 155,64 zł od dnia 16 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 223,96 zł od dnia 16 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 1529,20 zł od dnia 15 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 883,79 zł od dnia 12 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 706,73 zł od dnia 30 marca 2016 roku do dnia zapłaty;

- 771,46 zł od dnia 27 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 1213,30 zł od dnia 22 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 7359,34 zł od dnia 22 marca 2016 roku do dnia zapłaty;
- 393,60 zł od dnia 16 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 276,75 zł od dnia 16 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 7359,34 zł od dnia 9 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 2096,79 zł od dnia 16 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;
- 7359,34 zł od dnia 9 lutego 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 7099 zł (siedem tysięcy dziewięćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XI GC 1142/16

Sprawa rozpoznawana w postępowaniu zwykłym.

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 13 czerwca 2016 roku powód (...) Bank (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...). (...) sp. z o. o. w S. kwoty 45626,23 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od wskazanych w pozwie kwot i dat oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazano, że powód na podstawie umowy faktoringu nabył od M. M. (1) m.in. potwierdzone fakturami VAT wierzytelności należne od pozwanej z tytułu sprzedawanych jej przez M. M. (1) produktów. Powód podał, że pozwana została powiadomiona o cesji wierzytelności przysługujących M. M. (1) na powoda i wezwana do zapłaty. Pozwana telefonicznie uznawała zadłużenie i deklarowała spłatę, co jednak nie nastąpiło.

Po wydaniu w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości. Wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów, wskazując, że roszczenie pozwu nie zostało wykazane, gdyż same faktury VAT nie dowodzą istnienia zobowiązania ani jego treści.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. M. (1) prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której sprzedaje materiały spawalnicze i BHP. Od 2013 r. pozwana kupowała M. M. (1) materiały spawalnicze: elektrody, druty, materiały ściernie, a także wyposażenie BHP pracowników. Ponadto M. M. (1) wykonywał też serwis urządzeń spawalniczych na terenie pozwanej firmy.

Przed rozpoczęciem współpracy M. M. (1) spotkał się z członkami zarządu pozwanej – panem Z. i G.. Na spotkaniu ustalono, że jedyną upoważnioną osobą do składania zamówień będzie pan R. D. (1). Zamówienia mogły być składane telefonicznie. M. M. (1) znał R. D. (1) z wcześniejszej działalności. Zamówienia składał wyłącznie R. D. najczęściej na ręce pracownika M. M. - M. K.. Po otrzymaniu zamówienia pracownicy M. M. pakowali towar na samochód, kierowca M. M. zawoził towar do pozwanej firmy na halę produkcyjną. Zdarzało się też, że towar dla pozwanej wysyłany był bezpośrednio od producenta, z pominięciem magazynów (...). M.. Towar odbierał magazynier, pracownik pozwanej. Faktura jechała razem z towarem, magazynier potwierdzał na fakturze odbiór towaru, kopia pozostawała u pozwanej.

Ceny towarów ustalono na początku współpracy, na fakturach wskazywano cenę zgodną z tym ustaleniem. W przypadku wadliwie wpisanej ceny R. D. dzwonił do M. M. w sprawie skorygowania faktury.

Dowód: zeznania M. M. k. 105v-106

W dniu 25.08.2015 r. M. M. (1) zawarł z powódką umowę faktoringową. Umowa określała zasady nabywania przez bank wierzytelności pieniężnych z tytułu umów handlowych, udokumentowanych w formie faktur VAT za dostawy towarów lub usług, przysługujących faktorantowi wobec kontrahentów – podmiotów wymienionych na liście faktur do finansowania, stanowiącej załącznik 2 do umowy. Warunki nabywania wierzytelności określał regulamin.

Na liście kontrahentów wskazano m. in. pozwaną.

Dowód: umowa faktoringu z załącznikami k. 31-39

Pismem z 10.09.2015 r. M. M. zawiadomił pozwaną o zawarciu umowy faktoringowej i jej skutkach, tj. nabyciu przez powódkę wszystkich wierzytelności M. M. wobec pozwanej.

Dowód: zawiadomienie k. 5

W 2016 r. za zamówione przez R. D. i dostarczone pozwanej towary M. M. wystawił następujące faktury:

- na kwotę 2841,35 zł z terminem płatności 5 lutego 2016 r.
- na kwotę 58 zł z terminem płatności 27 marca 2016 roku ;
- na kwotę 1 191,89 zł z terminem płatności 8 marca 2016 roku ;
- na kwotę 171,59 zł z terminem płatności 8 marca 2016 roku ;
- na kwotę 7359,34 zł z terminem płatności 28 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 2602,62 zł z terminem płatności 20 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 93,79 zł z terminem płatności 16 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 2885,97 zł z terminem płatności 15 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 554,83 zł z terminem płatności 19 marca 2016 roku ;
- na kwotę 37,61 zł z terminem płatności 18 marca 2016 roku ;
- na kwotę 155,64 zł z terminem płatności 15 marca 2016 roku ;
- na kwotę 223,96 zł z terminem płatności 15 marca 2016 roku ;
- na kwotę 1529,20 zł z terminem płatności 13 marca 2016 roku ;
- na kwotę 883,79 zł z terminem płatności 11 marca 2016 roku ;
- na kwotę 706,73 zł z terminem płatności 28 marca 2016 roku ;
- na kwotę 771,46 zł z terminem płatności 26 marca 2016 roku ;
- na kwotę 1213,30 zł z terminem płatności 21 marca 2016 roku ;
- na kwotę 7359,34 zł z terminem płatności 20 marca 2016 roku ;
- na kwotę 393,60 zł z terminem płatności 14 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 276,75 zł z terminem płatności 13 lutego 2016 roku ;

- na kwotę 7359,34 zł z terminem płatności 3 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 2096,79 zł z terminem płatności 10 lutego 2016 roku ;
- na kwotę 7359,34 zł z terminem płatności 5 lutego 2016 roku ;

Wszystkie powyższe faktury opatrzone były pieczęcią: zgodnie z umową faktoringową wierzytelności została przelana na (...) Bank (...) S.A. Zapłaty należy dokonać na rachunek (...)

Pozwana po otrzymaniu powyższych faktur nie kwestionowała ich w żaden sposób. Wcześniejsze faktury za towar zamówiony przez R. D. zostały przez pozwaną zapłacone.

Dowód: faktury k.8-30

Zeznania M. M. k. 105v-106

Po pojawieniu się zaległości płatniczych M. M. rozmawiał z członkami zarządu pozwanej, którzy zapewniali, że należności zostaną uregulowane.

Dowód: Zeznania M. M. k. 105v-106

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w całości.

Podstawę prawną roszczeń powoda stanowią przepisy o sprzedaży. Zgodnie z art. 535 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Natomiast legitymacja czynna powoda wynikała z umowy faktoringowej. Zawarcie umowy faktoringu jest niesporne. Faktoring jest umową nienazwaną, na podstawie której instytucja faktoringowa (faktor) zobowiązuje się w uzgodniony sposób udzielać cyklicznego, krótkoterminowego finansowania bieżącej działalności przedsiębiorstwa drugiej strony (faktoranta) oraz świadczyć usługi zarządzania wierzytelnościami i kontroli płynności na rachunku obrotów bieżących (patrz W. Kocot w: System prawa prywatnego, tom 9 – Prawo zobowiązań – umowy nienazwane, pod red. prof. dr hab. Wojciecha Katnera, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010). Jest to umowa, łącząca w sobie elementy różnych stosunków prawnych; wspólnym elementem większości umów faktoringu – także będącej przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie - jest nabycie wierzytelności przysługujących faktorantom w drodze ich przelewu na faktora. Do takiego przelewu zastosowanie ma regulacja art. 509 i 510 k.c., zgodnie z którymi wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania; wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły.

Jeżeli faktorant zobowiązuje się w umowie faktoringu do przelewu na faktora „z góry” wszelkich wierzytelności (kompleksów wierzytelności), tj. zarówno z umów już istniejących, jak i mających powstać po tej dacie, to taka globalna cesja wywołuje skutek zobowiązująco-rozporządzający (art. 510 § 1 k.c.) pod warunkiem, że przyszłe wierzytelności dadzą się oznaczyć w chwili swego powstania, jako roszczenia zakwalifikowane do przelewu w umowie faktoringu. F. powinien powiadomić faktora o każdej nowej umowie zwartej z nabywcą towarów lub usług i udostępnić mu jej treść do wglądu, aby istniała pewność, że wynikająca z niej wierzytelność jest objęta umową faktoringu. Wystarczy, że strony uzgodnią cechy lub kryteria, którym wierzytelność musi odpowiadać. Takimi danymi mogą być określenie tytułu powstania wierzytelności oraz osoby dłużnika i wierzyciela. Skutek rozporządzający następuje wówczas w chwili indywidualizacji wierzytelności (ibidem, str. 277) Także w orzecznictwie wskazuje się, że dopuszczalny

jest przelew wierzytelności przyszłej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 19 września 1997 r., III CZP 45/97, OSNC 1998, nr 2, poz. 22), jednakże pełny skutek wywiera dopiero z chwilą powstania wierzytelności, zatem w dacie przelewu cedent przenosi na cesjonariusza jedynie ekspektatywę przyszłego prawa. Przelew wierzytelności przyszłych dostatecznie oznaczonych może nastąpić zarówno w drodze umowy, którą ma na względzie art. 510 § 2 k.c. (umowy przelewu czysto rozporządzającej), jak i umowy, której dotyczy art. 510 § 1 k.c. (umowy zobowiązująco-rozporządzającej). Nie ma bowiem powodów do niestosowania art. 510 § 1 k.c. we wspomnianym wypadku. Łączyłoby się to z koniecznością zawarcia przez strony dodatkowego porozumienia (art. 510 § 2 k.c.). Porozumienie takie, które dopiero miałyby charakter umowy rozporządzającej, dałoby się uzasadnić tylko potrzebą oznaczenia przedmiotu przelewu; potrzeba taka odpada, gdy oznaczenie takie nastąpiło w umowie zobowiązującej. Wobec tego należy przyjąć, że umowa sprzedaży lub jakakolwiek inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przyszłej odpowiednio oznaczonej w zasadzie także tę wierzytelność przenosi z chwilą jej powstania (tak cytowana wyżej uchwała)

W umowie faktoringu zawartej w niniejszej sprawie postanowiono, że określa ona zasady nabywania przez bank wierzytelności pieniężnych z tytułu umów handlowych, udokumentowanych w formie faktur VAT za dostawy towarów lub usług, przysługujących faktorantowi wobec kontrahentów – podmiotów wymienionych na liście faktur do finansowania, stanowiącej załącznik 2 do umowy. Warunki nabywania wierzytelności określał regulamin. W samej umowie nie zawarto postanowienia o przeniesieniu na powoda wierzytelności objętych pozwem. Niemniej jednak ważność przelewu wierzytelności nie została w przepisach kodeksu cywilnego uzależniona od zachowania szczególnej formy prawnej (tak też Z. R., A. O., Zobowiązania, 2006, s. 357). Art. 511 k.c. stanowi bowiem wyłącznie o stwierdzeniu przelewu wierzytelności stwierdzonej pismem. Z perspektywy formy prawnej przelew może być dokonany także ustnie, a nawet per facta concludentia (zob. J. Mojak, Obrót..., s. 64; M. Pazdan, Przelew..., s. 134; E. Łętowska (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 910). Jeśli więc w niniejszej sprawie przedstawiono umowę faktoringu, do której istoty należy przeniesienie wierzytelności na faktora, listę kontrahentów, na której widnieje nazwa pozwanej, wszystkie faktury mają adnotację o przelaniu wierzytelności na powoda, a przesłuchany jako świadek pierwotny wierzyciel potwierdza przejście wierzytelności na bank, to legitymacja czynna powoda nie budzi wątpliwości.

Źródłem wierzytelności dochodzonych przez bank były umowy sprzedaży.

Art. 6 k.c. stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie zaś z art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Stosownie do art. 229 i 230 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane przez stronę przeciwną oraz te fakty, co do których strona przeciwna nie wypowiedziała się i – mając na uwadze wyniki całej sprawy – można je uznać za przyznane. Pozwana w sprzeciwie zakwestionowała zawarcie umów, jednak przedstawione przez powoda dowody wskazują, że pozwana uchyliła się od wykonania wskazanego w art. 3 k.p.c. obowiązku dokonywania czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawania wyjaśnień co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiania dowodów.

Z zeznań świadka M. M. wynika, że strony od dłuższego czasu współpracowały w ten sam sposób, pracownik pozwanej zamawiał towary, które były dostarczane razem z fakturą, odbiór towaru kwitował najczęściej magazynier. Zarówno sposób składania zamówień, upoważnienie dla pracownika (R. D.) jak i ceny towarów zostały uzgodnione na początku współpracy, na spotkaniu pomiędzy powodem a członkami zarządu pozwanej. Zeznania świadka w tym zakresie są całkowicie wiarygodne, jako że praktyka obrotu gospodarczego pokazuje, iż osoby prawne w ten sposób zazwyczaj dokonują czynności prawnych – umów nie zawierają osoby pełniące funkcję organów, gdyż to uniemożliwiłoby spółce sprawne działanie, lecz umocowani – także ustnie – pracownicy czy osoby współpracujące. Taka osoba jest więc pełnomocnikiem spółki w rozumieniu art. 95 k.c. i jej czynności wywołują skutek w sferze prawnej reprezentowanego. W niniejszej sprawie, jak wynika z zeznań świadka, zafakturowano i dostarczono wyłącznie towar zamówiony przez R. D., a więc osobę umocowaną do tych czynności przez zarząd. Te same zeznania potwierdziły, iż faktury wystawiono zgodnie z ustaleniami stron co do ceny produktów. Jednocześnie pozwana nie podnosiła i nie wykazała, by odesłała M. M. załączone do pozwu faktury z żądaniem korekty czy informacją, że wystawiono je bezpodstawnie lub niezgodnie z umową. Wszystkie dowody rozpatrywane łącznie w niniejszej sprawie, a także bezczynność procesowa i

przedprocesowa pozwanej bezspornie przekonują o tym, że pozwana zamówiła zafakturowane towary, a ceny i terminy płatności były każdorazowo ustalane z osobą uprawnioną do reprezentacji, zaś wniesienie sprzeciwu i jego zawartość są wyłącznie wynikiem przyjętej strategii procesowej.

Z tego względu żądanie zapłaty z poszczególnych faktur uwzględniono w całości. O odsetkach orzeczono zgodnie z art. 481 k.c. Stan faktyczny ustalono na podstawie przedłożonych przez powoda dokumentów i zeznań świadka. Zeznania przedstawiciela pozwanego pominięto, gdyż mimo prawidłowego wezwania nie stawił się na rozprawę. Zeznania świadków – pracowników banku – pominięto, jako nieistotne dla rozstrzygnięcia; mieli oni potwierdzić, iż pozwana uznawała zobowiązanie, co wobec wykazania jego istnienia nie jest konieczne.

O kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 507 ze zm.)

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)